

Aan de gemeenteraad

Domein	: Dienstverlening & Samenleven	Ons kenmerk	: D655650
Team	: Beleid	Zaaknummer	: Z23 134565
Contactpersoon	: Vicky Fasten	Uw brief van	:
		Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	: 1	Verzenddatum	: 18 juli 2023

Onderwerp : Rapportage jaarcijfers 2022 jeugd/wmo

Geachte raad,

Als onderdeel van de reguliere P&C cyclus bieden wij u twee keer per jaar informatie aan omtrent kosten- en cliëntontwikkeling voor Jeugd en Wmo. De eerste keer is dat rond de periode van vaststellen van de jaarstukken circa juli, de tweede keer rond de periode van vaststellen 2^e firap en begroting. U heeft onlangs de jaarrekening 2022 vastgesteld, in deze rapportage vindt u een onderbouwing van de realisatiecijfers 2022 in onder andere kosten en aantal cliënten per soort zorg binnen de Jeugd en Wmo.

Begin 2023 is aan u het rapport borging beheersmaatregelen toegestuurd. Hierin is inzichtelijk gemaakt hoe de effecten van de maatregelen, trends en ontwikkelingen overvloeien in 5 kpi's (kritische prestatie indicatoren). Met deze kpi's borgen we de sturing op de doelen van de beheersmaatregelen structureel binnen de reguliere P&C cyclus.

In voorliggende rapportage nemen wij u mee in de status van de kpi's en de uitwerking hiervan. De 5 kpi's zijn nog in ontwikkeling. Een gesprek over het koppelen van een normering aan deze kpi's komt terug in een raadspresentatie in het najaar. Dan wordt ook de status gegeven van de beheersmaatregelen die begin 2023 nog niet volledig geïmplementeerd waren.

Parallel aan de uitwerking en normering van de kpi's op de informatie over de maatwerkvoorzieningen van de geleverde zorg wmo/jeugd wordt een voorstel gedaan voor het monitoren van de sociale basis. Dit voorstel is onderdeel van de raadspresentatie in het najaar.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders,

de heer W. van Twuijver
secretaris

mevrouw H.C. Heerschop
burgemeester

JAARCIJFERS 2022 JEUGD/WMO

JULI 2023

Inhoud

Inleiding/leeswijzer	2
Samenvatting	2
KPI's	3
Jaarcijfers jeugd/wmo 2022 begroting versus realisatie	4
Bijlage 1. Nadere onderbouwing kosten en cliëntontwikkeling - Jeugd	5
Aantal jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van totaal.....	5
Cliënt- en kostenontwikkeling jeugd 2019-2022	6
Cliënten met hoge zorguitgaven.....	7
Wettelijke verwijzers	8
Aantal cliënten en kosten per soort zorg.....	11
In- en uitstroom jeugd	12
PGB Jeugd	13
Bijlage 2. Nadere onderbouwing kosten- en cliëntontwikkeling - Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	14
Wmo begeleiding	15
PGB Wmo begeleiding	17
Wmo huishoudelijke ondersteuning.....	18
PGB Huishoudelijke ondersteuning	21
Wmo hulpmiddelen	21
Wmo regio taxi.....	23
Wmo eigen bijdrage.....	24

Inleiding/leeswijzer

Onlangs is de jaarrekening 2022 vastgesteld. Een groot deel van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening betreft de kosten voor jeugd en wmo. Graag bieden wij de raad, zoals afgesproken, inzicht in deze kosten en de ontwikkelingen daarin. Deze rapportage gaat over de kosten van geleverde zorg (oftewel zorg in natura (ZIN)) en verstrekte persoonsgebonden budgetten (pgb's). Middels deze rapportage wordt inzicht gegeven in de realisatiecijfers 2022; onder andere in de kosten- en cliëntontwikkeling per soort zorg. Dit betreft feitelijke informatie, meer informatie is momenteel niet bekend. In het najaar wordt een Raadspresentatie gegeven met de eerste uitkomsten van een meer diepgaande analyse.

Begin 2023 is aan u het rapport borging beheersmaatregelen toegestuurd, hierin is inzichtelijk gemaakt hoe de effecten van de maatregelen, trends en ontwikkelingen overvloeien in 5 kpi's (kritische prestatie indicatoren). Met deze kpi's borgen we de sturing op de doelen van de beheersmaatregelen structureel binnen de reguliere P&C cyclus. In deze rapportage nemen wij u mee in deze kpi's en de status van de uitwerking hiervan. De doorontwikkeling bestaat uit het nader uitwerken van de 5 kpi's en het koppelen van een normering aan een kpi. Dit komt terug in de Raadspresentatie in het najaar. Tevens wordt dan ook de status weergegeven van de beheersmaatregelen die begin 2023 nog niet volledig geïmplementeerd waren.

Samenvatting

Voor wat betreft de zorgkosten jeugd en wmo is boekjaar 2022 afgesloten met een afwijking van slechts 1% (realisatie is 1% hoger dan begroting). In de begroting zijn de besparingsbedragen verwerkt naar aanleiding van de vastgestelde beheersmaatregelen. Indirect kan geconcludeerd worden dat de besparingen bij wmo behaald zijn en grotendeels bij jeugd.

We zien een effect van de beheersmaatregelen. Bij **jeugd** ontstaat in 2022 ten opzichte van 2021 voor het eerst een daling in de kosten. Dit wordt veroorzaakt door een zichtbare afname in de gemiddelde kosten per cliënt. De daling wordt verklaard door het vernieuwde woonplaatsbeginsel*, echter naast dit effect zijn de kosten niet verder gestegen. De jaarlijkse stijging van het aantal cliënten neemt af. Het verschil tussen in- en uitstroom van cliënten wordt steeds kleiner. De verwachting is dat de uitstroom in 2022 voor het eerst groter is dan de instroom.

Niet alles ligt binnen de invloedssfeer van een gemeente circa 70% van de cliënten heeft een declaratie op basis van een indicatie naar aanleiding van een verwijzing van een derde (een andere wettelijke verwijzer dan het sociaal team). Daarnaast heeft een gemeente te maken met diverse cliënten met zeer complexe problematiek, wat leidt tot hoge kosten. Jaarlijks bestaat ongeveer 20% van de totale kosten uit zorgkosten voor 10 cliënten met de hoogste zorguitgaven.

** Op 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet veranderd. Het woonplaatsbeginsel is een hulpmiddel om te bepalen welke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de jeugdhulp aan een jeugdige. Dat wordt het woonplaatsbeginsel genoemd. Tot 1 januari 2022 was de verantwoordelijke gemeente in beginsel de gemeente waar de ouder met gezag woont. In de nieuwe definitie ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Bij jeugdhulp met verblijf is de woonplaats: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de Wet basisregistratie personen. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige.*

Zichtbaar is dat ondanks de jaarlijkse prijsstijging de kosten voor **wmo begeleiding** in 2022 met slechts 2% toenemen. Ondanks de verwachte demografische ontwikkelingen en de verwachte stijging naar aanleiding van het voorspelmodel Wmo is in 2022 het aantal cliënten binnen de wmo begeleiding niet gestegen. Bij de **huishoudelijke hulp** zijn de kosten in 2022 ten opzichte van 2021 gedaald, veroorzaakt door een daling van de gemiddelde kosten per cliënt. In 2022 vlakt de stijging van het gemiddeld aantal cliënten per maand voor het eerst af in 2022. Per 1 maart zijn alle cliënten vanuit de schoonmaakondersteuning overgekomen naar de maatwerkvoorziening. Doel van deze omzetting is meer grip te krijgen op het aantal cliënten.

De kosten van de **rolstoelen** nemen toe, terwijl het aantal cliënten afneemt. Dit wordt veroorzaakt door hogere prijzen op basis van een nieuw afgesloten contract geldend vanaf 2020, waarbij huurovereenkomsten met eerdere aanbieders actief blijven totdat de beschikking afloopt of het hulpmiddel vervangen moet worden. Meer cliënten zijn gebruik gaan maken van een **individuele vervoersvoorzieningen**, de kosten zijn niet mee gestegen. Kosten hierin kunnen ook variëren; in sommige gevallen wordt echt maatwerk geleverd door een duurdere individuele vervoersvoorziening toe te kennen. Door vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen nemen de kosten en het gebruik van **woningaanpassingen** toe. In 2022 zijn een aantal dure woningaanpassingen verstrekt.

De kosten voor de **regiotaxi** zijn in 2020 enorm gedaald door een afname van het aantal ritten en kilometers vanwege de coronapandemie. In 2021 zijn de kosten nauwelijks gestegen, in 2022 nemen de ritten en het aantal verreden kilometers weer toe. In 2022 worden nog steeds minder ritten gereden dan de periode van voor corona. Mogelijk zijn mensen nog steeds voorzichtig of hebben alternatieve manieren gevonden om zich te laten vervoeren. Deze constatering is ook landelijk waargenomen.

KPI's

In deze paragraaf wordt de koppeling gelegd met de 5 kpi's zoals gepresenteerd in het rapport borging beheersmaatregelen. Zoals reeds in de inleiding aangegeven is de nadere uitwerking van de weergave van de kpi's en het koppelen van een normering aan de kpi's nog in ontwikkeling.

KPI 1: Begroting versus realisatie

Voor wat betreft de zorgkosten jeugd en wmo is boekjaar 2022 afgesloten met een afwijking van slechts 1% (realisatie is 1% hoger dan begroting). In de begroting zijn de besparingsbedragen verwerkt naar aanleiding van de vastgestelde beheersmaatregelen. Indirect kan geconcludeerd worden dat de besparingen bij wmo behaald zijn en grotendeels bij jeugd. Zie de tabel bij paragraaf 'Jaarcijfers jeugd/wmo 2022 begroting versus realisatie' op p.4.

KPI 2: Grip op aantal cliënten; beperken instroom/bevorderen uitstroom en KPI 3: Grip op gemiddelde kosten per cliënt

We zien een positief effect van de beheersmaatregelen. Op vrijwel alle soorten zorg binnen de jeugd en wmo is een duidelijke afvlakking van de jaarlijkse stijging van kosten en aantal cliënten zichtbaar. Bij jeugd wordt het verschil tussen in- en uitstroom steeds kleiner. De verwachting is dat de uitstroom in 2022 zelfs groter is dan de instroom. In 2021 is bij zowel wmo begeleiding als bij de huishoudelijke hulp (maatwerkvoorziening) de uitstroom zelfs groter dan de instroom. Zie de kosten- en cliëntontwikkeling en in- en uitstroomcijfers in bijlage 1 en bijlage 2.

KPI 4: Grip op cliënten per verwijzer (jeugd)

De normering van grip op cliënten per verwijzer wordt nog nader uitgewerkt. In deze rapportage vindt u een feitelijke weergave van de hoeveelheid cliënten per verwijzer waarvan in een jaar op basis van hun verwijzing een declaratie is ontvangen. Daarbij geven wij per verwijzer weer hoe hoog de kosten zijn van deze declaraties. Circa 70% van de cliënten heeft een declaratie op basis van een indicatie naar aanleiding van een verwijzing van een derde (een andere wettelijke verwijzer dan het sociaal team, bijvoorbeeld de huisarts). De daarbij behorende kosten bedragen circa 50% van de totale kosten. We zien het aantal cliënten op basis van directe indicatie door het sociaal team afnemen in 2022, dit kan een positief effect zijn naar aanleiding van de inzet van het cluster preventie (gestart in juli 2022).

KPI 5: Meer toekenningen in het voorliggend veld, minder maatwerkvoorzieningen

Momenteel is deze informatie niet beschikbaar. Wij verwachten hier bij de presentatie eind oktober/begin november inzicht in te kunnen geven.

Jaarcijfers jeugd/wmo 2022 begroting versus realisatie

In onderstaande tabel zijn de begrotingsbedragen 2022 weergegeven versus de realisatie 2022 van de zorg in natura budgetten en persoonsgebonden budgetten. Dit overzicht betreft dus niet alle begrotingsposten van het sociaal domein. Als we onderstaande budgetten bij elkaar optellen dan gaat het over circa € 12 miljoen. De kosten van jeugdzorg zijn het hoogst, gevolgd door huishoudelijke ondersteuning en vervolgens wmo begeleiding. We zullen hierna dieper ingaan op de soorten zorg. Op een aantal onderdelen is een afwijking zichtbaar bij de begroting versus de realisatie. Het doel van deze rapportage is niet om verklaringen te geven op de afwijkingen, verklaring op grote afwijkingen zijn terug te lezen in de jaarrekening. Het doel van deze rapportage is om de cliënt- en kostenontwikkeling te volgen t/m het jaar 2022. We kijken in deze rapportage terug en niet vooruit.

	Begroting 2022 na 2e firap	Realisatie 2022	Waarvan zorg in natura 2022	Restant- budget	V=voorde el / N= nadeel	proce ntuele afwijki ng
Gemeente Castricum						
Jeugd zorg in natura (ZIN)	6.234.000	6.597.000	6.326.000	-363.000	N	-6%
Jeugd pers.geb. budget (PGB)	204.000	120.000	131.000	84.000	V	41%
Opbrengst jeugd	-831.000	-1.007.000	0	176.000	V	-21%
Veilig thuis	407.000	411.000	0	-4.000	N	-1%
Wmo begeleiding ZIN	1.478.000	1.484.000	1.501.000	-6.000	N	0%
Wmo begeleiding PGB	388.000	358.000	364.000	30.000	V	8%
Subsidie inloopvoorziening	297.000	298.000	0	-1.000	N	0%
Wmo huishoudelijke hulp ZIN	2.116.000	2.087.000	2.086.000	29.000	V	1%
Wmo huishoudelijke hulp PGB	54.000	44.000	46.000	10.000	V	19%
Wmo hulpmiddelen	1.133.000	1.180.000	1.180.000	-47.000	N	-4%
Wmo regiotaxi	370.000	335.000	321.000	35.000	V	9%
Wmo eigen bijdrage	-146.000	-102.000	0	-44.000	N	-30%
	11.704.000	11.805.000	11.955.000	-101.000	N	-1%

3^e kolom 'Zorg in natura/pgb 2022' kan afwijken van realisatie 2022, aangezien in realisatie 2022 ook overige kosten opgenomen kunnen zijn die niet direct betrekking hebben op geleverde zorg betrekking hebbend op 2022, bijvoorbeeld: effect vorig boekjaar (bij jaarrekening 2021 opgenomen reservering nog te betalen kosten te hoog of te laag), subsidieverstrekking, meerkostenvergoeding corona, vergoeding basiscapaciteit Jeugdzorgplus etc.

Bijlage 1. Nadere onderbouwing kosten en cliëntontwikkeling - Jeugd

Aantal jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van totaal

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van alle vormen van jeugdhulp. Zij hebben de plicht om jeugdhulp en ondersteuning te bieden aan jeugdigen met een beperking, stoornis, aandoening of opgroei problemen. Door die verplichting, de jeugdhulpplicht, moeten gemeenten in ieder geval:

- de jeugdige/het gezin adviseren welke hulp het beste past;
- samen met de jeugdige/het gezin de goede vorm van jeugdhulp kiezen;
- zorgen dat de gekozen jeugdhulp ook echt beschikbaar is.

Jeugdhulp is voor kinderen van 0 tot 18 jaar. Soms wordt er verlengde jeugdhulp ingezet voor jeugdigen tot 23 jaar waarvan blijkt dat zij ook na het 18^e jaar hulp nodig hebben vanuit de Jeugdwet. Dat geldt bijvoorbeeld als is gebleken dat ondersteuning vanuit bijvoorbeeld de Wmo niet passend is. Voor specifiek de pleegzorg geldt sinds de wetwijziging dat dit altijd aangeboden kan worden aan jeugdigen tot 23 jaar.

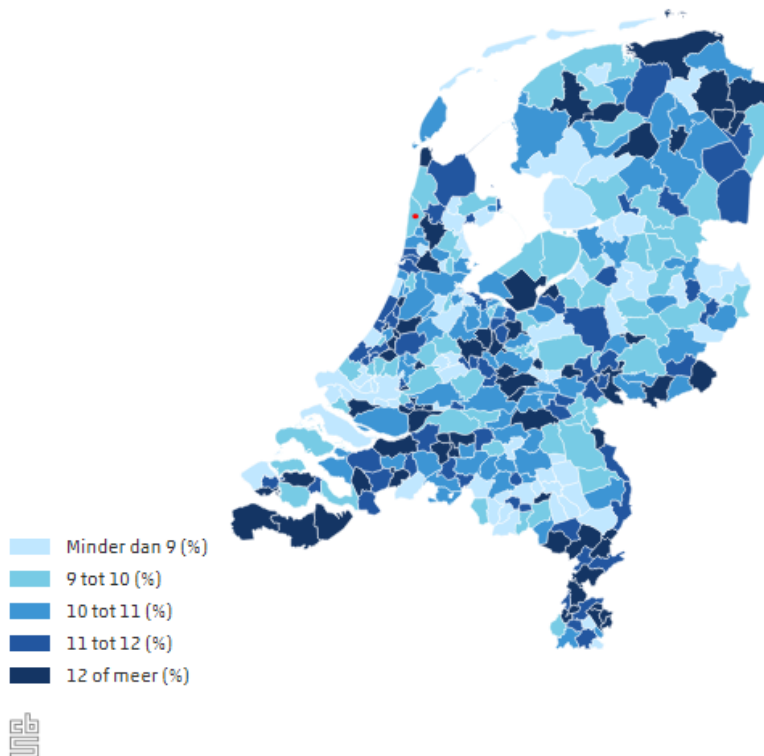
In onderstaande tabel is procentueel het aantal jongeren weergegeven tot 23 jaar met jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal jongeren tot 23 jaar. Van alle ruim 4,4 miljoen jongeren in Nederland met de leeftijd tot 23 jaar ontvingen circa 467.000 jongeren jeugdhulp in 2022 (10,5%). In gemeente Castricum gaat het om circa 8.600 jongeren, waarvan 904 jongeren jeugdhulp ontvingen (10,5%).

0-23 jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Castricum	7,2%	8,6%	9,4%	10,2%	10,5%
Landelijk	9,7%	10,0%	9,8%	10,6%	10,5%*

Bron landelijke cijfers: cbs.nl.

*CBS geeft aan: het aantal voor 2022 is gebaseerd op voorlopige cijfers. In eerdere jaren bleek dat de definitieve cijfers 2 procent hoger uitvallen dan de voorlopige. Naar verwachting zal het aantal jongeren in de definitieve schatting over 2022 dus hoger gaan uitvallen.

Aandeel jongeren (tot 23 jaar) met jeugdhulp 2022

Cliënt- en kostenontwikkeling jeugd 2019-2022

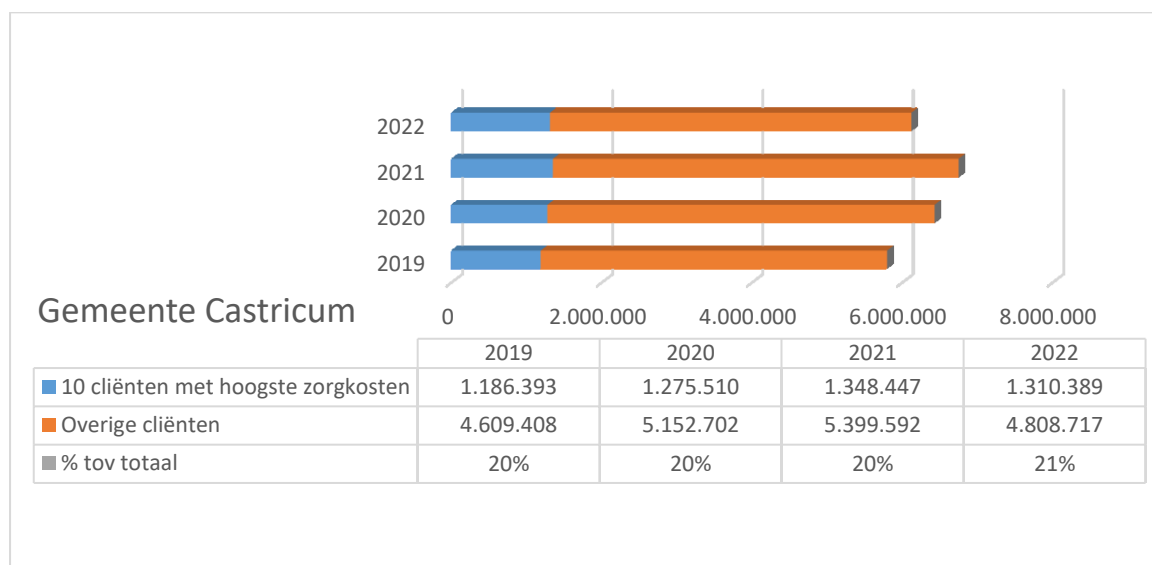
In onderstaand overzicht zijn de kosten en het aantal cliënten weergegeven van 2019 t/m 2022 voor de geleverde jeugdzorg in natura. De kosten t/m 2021 stijgen jaarlijks, aangezien de groep inwoners met een hulpvraag steeds groter is en de complexiteit van een hulpvraag toeneemt. In 2022 is voor het eerst een daling zichtbaar van de kosten met 6%. Door het vernieuwde woonplaatsbeginsel (waardoor onder andere cliënten in Voogdij nu onder de gemeente van herkomst vallen in plaats van de gemeente waar het kind verblijft) zijn de kosten in 2022 met circa 6% gedaald. Zonder het effect van het woonplaatsbeginsel is er geen stijging van de kosten, ondanks de prijsstijging in 2022. Dit wordt veroorzaakt door een daling van de gemiddelde kosten per cliënt (zonder het vernieuwde woonplaatsbeginsel 4%) en door de inzet van beheersmaatregelen. Denk bijvoorbeeld aan het toepassen van de escalatieladder (toestemming nodig bij beschikken dure cliënten), inzet van jeugdhulpspecialisten, inzet preventieconsulenten binnen het sociaal team en het voeren van regie. Tevens is een afvlakking zichtbaar van de jaarlijkse stijging van het aantal cliënten (zonder het vernieuwde woonplaatsbeginsel 4%).

Castricum				
Jeugd ZIN (zorg in natura)	2019	2020	2021	2022
Werkelijke kosten	€ 5.796.000	€ 6.428.000	€ 6.748.000	€ 6.326.000
Verschil in % tov voorgaand jaar	44%	11%	5%	-6%
<i>Waarvan effect woonpl beginsel</i>				-6%
Aantal cliënten	743	811	883	904
Verschil in % tov voorgaand jaar	20%	9%	9%	2%
<i>Waarvan effect woonpl beginsel</i>				-2%
Gemiddelde kosten per cliënt	€ 7.801	€ 7.926	€ 7.642	€ 6.998
Verschil in % tov voorgaand jaar	20%	2%	-4%	-8%

In bovenstaand overzicht zijn de kosten opgenomen van de zorg in natura zoals verwerkt in de jaarrekening 2022 lasten berichtenverkeer voorzien van een reservering met nog te verwachte kosten over 2022. Dit is exclusief kosten buiten het berichtenverkeer om ad. € 125.000. De waarde van de werkelijke declaraties berichtenverkeer t/m heden over 2022 ligt momenteel nog iets lager (circa € 75.000), er zijn een paar uitzonderingsituaties waardoor de afrekening met een enkele aanbieder nog niet geheel afgerond is. Als blijkt dat de bij de jaarrekening ingeschatte reservering te hoog of te laag is, dan heeft dit effect op boekjaar 2023, wij zullen dit meenemen bij de presentatie over de eerste halfjaarcijfers 2023. In de overzichten hierna gaan wij uit van de werkelijke declaraties t/m heden betrekking hebbend op 2022.

Cliënten met hoge zorguitgaven

Jaarlijks heeft een gemeente te maken met diverse cliënten met zeer complexe problematiek, wat leidt tot hoge kosten. Jaarlijks bestaat ongeveer 20% van de totale kosten uit zorgkosten voor 10 cliënten met de hoogste zorguitgaven.

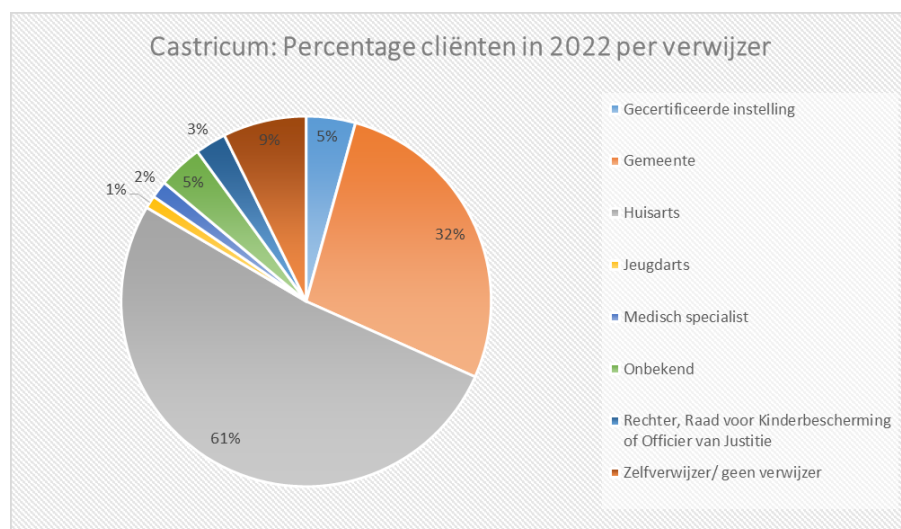
Dit geeft ook aan dat we als gemeente niet alles kunnen beïnvloeden. Eén nieuwe inwoner/cliënt erbij met zeer complexe casuïstiek kan tot zeer hoge kosten leiden. Tevens hebben we te maken met cliënten die binnen komen via verwijzing van derden. Hierover meer in de volgende paragraaf.

Wettelijke verwijzers

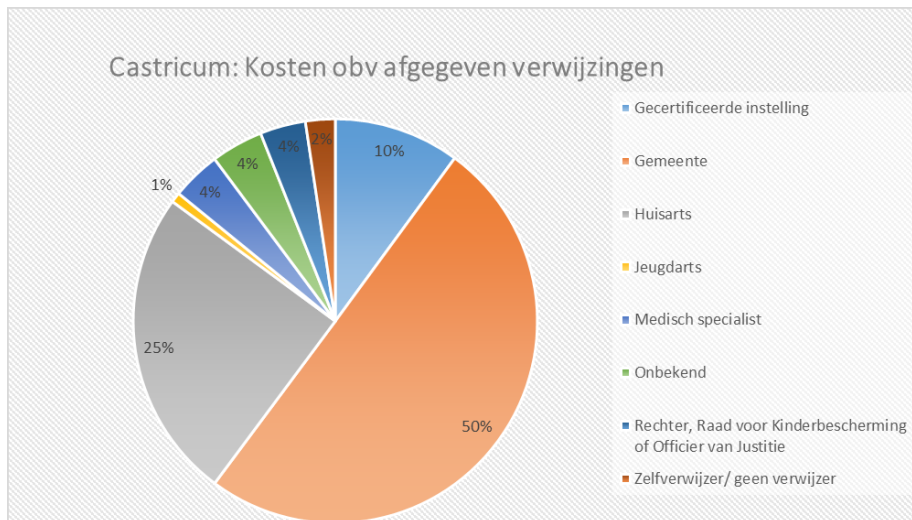
In de Jeugdwet is vastgelegd dat gemandateerde professionals in het lokale/sociaal team, huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, rechters en jeugdbeschermers de wettelijke verwijzers zijn naar de jeugdhulp. Rechters kunnen alleen bij de uitvoering van rechtelijke maatregelen verwijzen naar de Jeugdhulp. Bij de uitvoering van Kinderbeschermingsmaatregelen is dit mandaat voor toeleiding naar jeugdhulp neergelegd bij gecertificeerde Instellingen. De rechter kan daarnaast een dringend gericht advies geven voor de inzet van jeugdhulp bv bij complexe (echt)scheidingen en kan daarbij rechtstreeks verwijzen naar de jeugdhulpaanbieder. Het gemeentelijk sociaal team neemt in de regel deze adviezen over.

De gemeente heeft geen grip op de verwijzing van een wettelijk verwijzer. Wel gaan we in specifieke situaties in overleg om te komen tot de meest passende vorm van ondersteuning, ook in relatie tot de kostenafweging.

In 2022 zijn van 32% van de cliënten declaraties gebaseerd op een indicatie naar aanleiding van de eigen gemeentelijke toegang (het sociaal team). De totale kosten van deze declaraties bedragen 50% van de totale kosten. De grootste verwijzer is de huisarts; in 2022 zijn van 61% van de cliënten declaraties ontvangen op basis van een indicatie naar aanleiding van een verwijzing van de huisarts. De totale kosten van cliënten met een indicatie op basis van een verwijzing van de huisarts zijn 25% van de totale kosten en daarmee lager dan het percentage van 50% vanuit de eigen gemeentelijke toegang. Dit wil zeggen dat vanuit de gemeentelijke toegang gemiddeld duurdere zorg (beïnvloed door zorgzwaarte en duur van een traject) per cliënt wordt ingezet, dan de zorg vanuit verwijzing van een huisarts. Dit kan ook deels komen doordat een cliënt via verwijzing van de huisarts de eerste periode zorg ontvangt en bij een benodigde verlenging de zorg wordt toegekend vanuit het sociaal team en dus vanuit de gemeente. Voor het totale overzicht zie onderstaande cirkeldiagrammen.

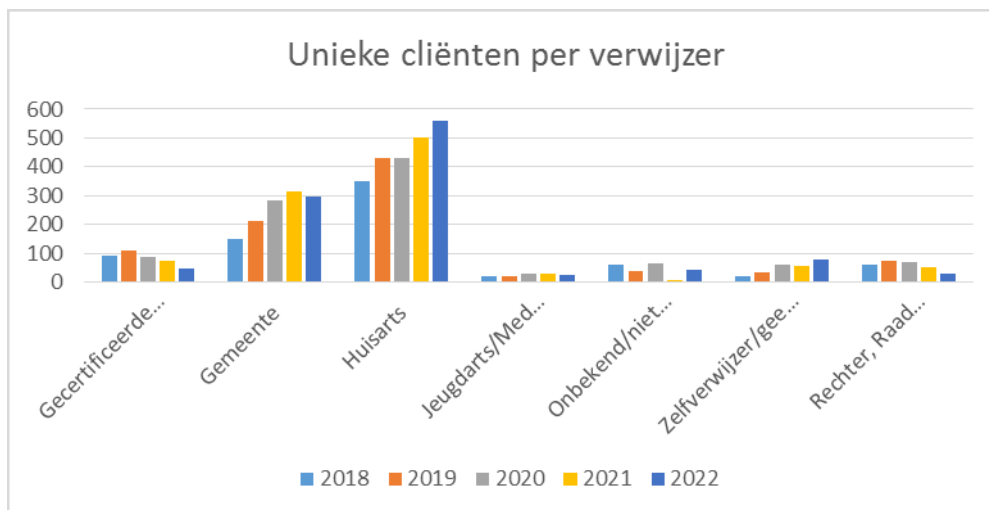

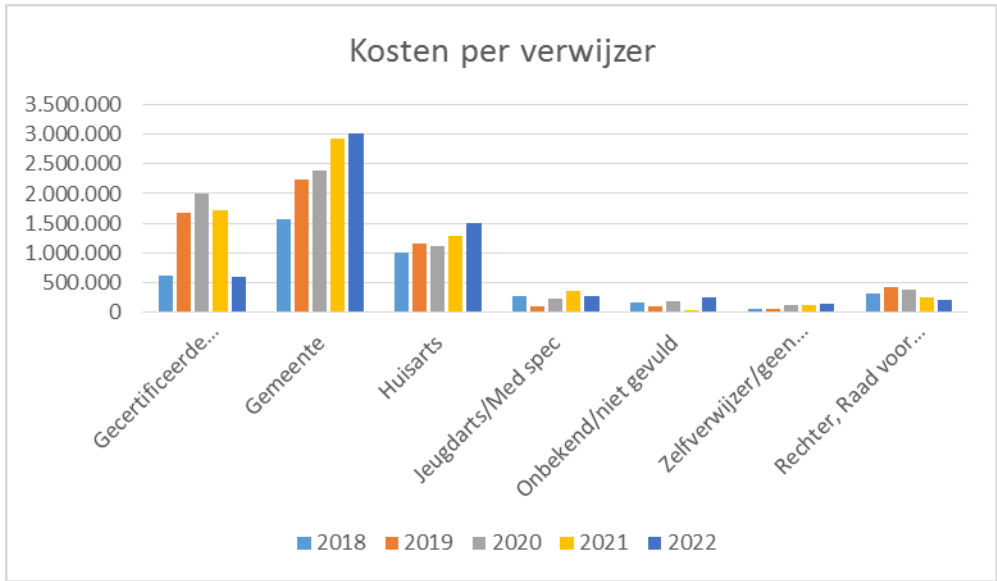
In bovenstaand overzicht telt het totaal op naar meer dan 100% aangezien in een jaar een cliënt van één of meer verwijzers een verwijzing kan hebben.

In ons cliëntregistratiesysteem wordt als verwijzer; 'zelfverwijzer/geen verwijzer' ingevuld als het om toekenning gaat van dyslexiezorg, waarbij de school de verwijzer is.

In het overzicht hierna wordt per jaar het aantal cliënten weergegeven met een geldige indicatie in dat jaar van de betreffende verwijzer. De cliënten met een indicatie naar aanleiding van de verwijzing van de huisarts stijgen jaarlijks. De kosten van deze cliënten zijn ook jaarlijks gestegen. De cliënten met een indicatie direct vanuit de gemeentelijke toegang is t/m 2021 gestegen, in het jaar 2022 is voor het eerst een daling zichtbaar van het aantal cliënten met een indicatie direct vanuit de gemeente. De kosten van deze cliënten zijn t/m 2022 gestegen, met een grote stijging in 2021 door een beperkt aantal cliënten met zeer complexe hulpvraag en hoge kosten, in 2022 zijn de kosten nog steeds op het niveau van 2021 met een lichte stijging door prijsindexatie. De daling van het aantal cliënten met een indicatie vanuit de gemeente kan mede worden verklaard door de inzet van het cluster preventie binnen het sociaal team en de effecten van de beheersmaatregelen.

Aantal cliënten en kosten per soort zorg

We kunnen de jeugdhulp onderverdelen in vijf hoofdcategorieën (percelen):

- Ambulante jeugdhulp;
- Gedwongen kader (gecertificeerde instellingen (GI's));
- Jeugdhulp met Verblijf;
- Crisishulp;
- Gesloten jeugdhulp; Jeugdzorg+

Ambulante Jeugdhulp is jeugdhulp zonder verblijf, waarbij de jeugdigen en hun gezinnen in de eigen thuissituatie ondersteuning ontvangen op afspraak. Daarvoor komt een hulpverlener thuis, op school of gaat de jeugdige naar de locatie van de jeugdhulpaanbieder. Ambulante Jeugdhulp bestaat uit: Integraal Ambulante Jeugdhulp, Duurzaam ambulante Jeugdhulp, Dyslexiezorg en Jeugdhulpvervoer.

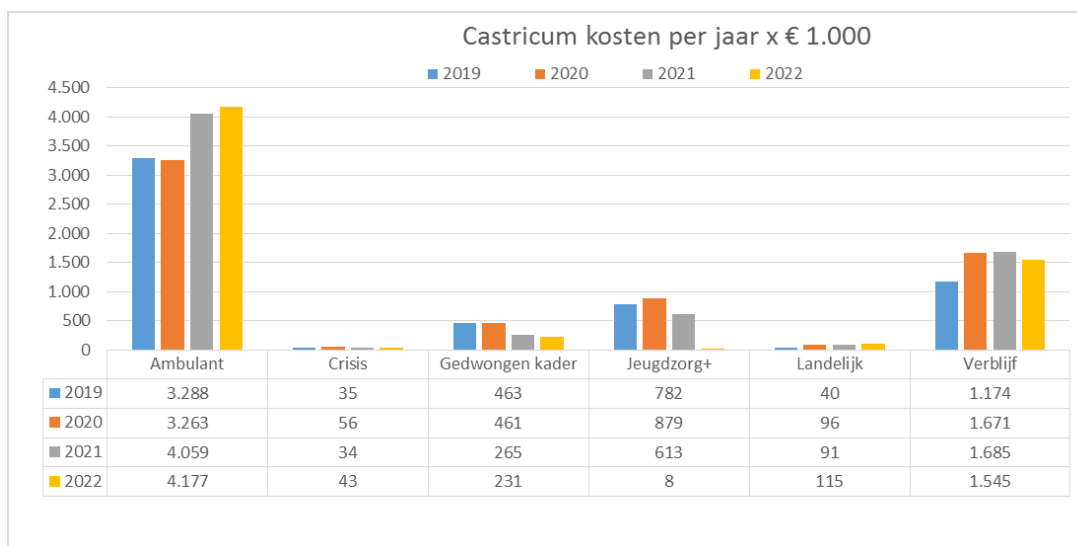
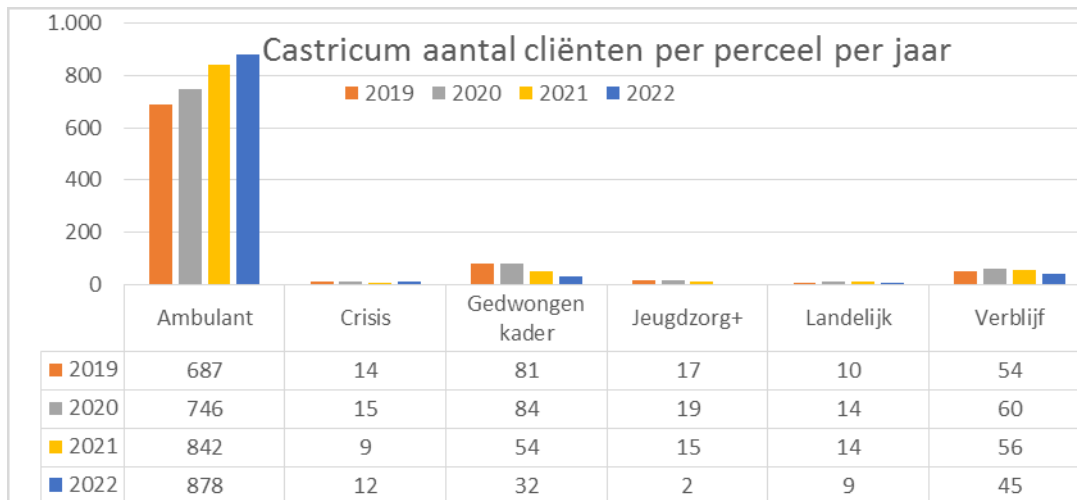
Gedwongen Kader bestaat uit jeugdbescherming, jeugdreclassering en preventieve activiteiten in het justitieel kader. Bijna alle verwijzingen naar het gedwongen kader komen van de rechtbank of Raad voor de Kinderbescherming.

Van **Jeugdhulp met Verblijf** is sprake wanneer een jeugdige elders dan thuis overnacht in het kader van hulp rond ernstige opvoed- en opgroeiproblematiek of door een chronische aandoening. Een jeugdige verblijft in dat geval in een logeervoorziening, pleeggezin, gezinshuis, kamertrainingscentrum, een klinische of residentiële voorziening of een zorgboerderij, of bij acute nood kortdurend in een crisisopvang.

Crisishulp is de ingezette hulp na de crisisinterventie (crisisinterventie zelf is belegd bij de Integrale Crisisdienst (ICD)). Ambulante spoedhulp (ASH) is de gekozen vorm van ambulante crisishulp in de regio Alkmaar. ASH vindt in principe plaats voor de duur van maximaal vier weken (28 dagen). Indien gedurende deze termijn blijkt dat ook hierna nog ambulante jeugdhulp nodig is dan zorgt de ambulante spoedhulpverlener voor een advies voor vervolghulp en hulpverleningsplan gedurende deze periode. Een voorafgaande toekenning voor ambulante crisishulp is niet vereist. Wel dient binnen twee werkdagen nadat is gestart met ambulante crisishulp alsnog een toekenning te zijn aangevraagd.

Jeugdzorg+ bestaat uit behandeling voor jeugdigen in Jeugdzorg+ (Fase 1 en 2) en de Zeer intensieve behandelgroep voor jeugdigen in gesloten jeugdzorg. Bij Behandeling voor jeugdigen in Jeugdzorg+ wordt op groepen een integrale intensieve aanpak geboden waardoor de jeugdige kan uitstromen naar reguliere zorg, een stabiele situatie en weer kunnen functioneren in de dagelijkse activiteiten zoals het onderwijs. Er wordt ingezet op het normaliseren, motiveren van de eigen kracht, het verstevigen van het netwerk en investeren in de toekomst van de jongere. De doelgroep betreft jeugdigen tussen de 12 en 18 jaar die op dat moment en gevaar vormen voor hun omgeving of voor zichzelf maar ook wanneer de jongere zich onttrekt aan alle hulpverlening.

Hierna wordt het aantal cliënten en de kosten per perceel per jaar weergegeven:

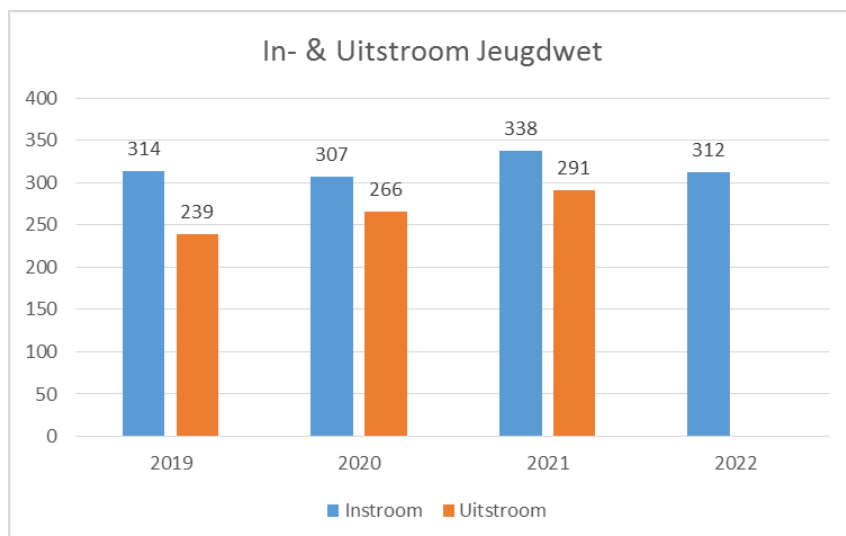

In 2022 ontvangt 97% van de cliënten ambulante jeugdhulp. De kosten voor ambulante jeugdhulp bedragen circa 70% van de totale kosten. We zien t/m 2022 een jaarlijkse toename van het aantal cliënten met ambulante jeugdhulp en in verhouding t/m 2021 een nog grotere stijging van de kosten. Het aantal jongeren met een hulpvraag is de afgelopen jaren gestegen en ook de complexiteit van de hulpvraag, dit zorgt voor hogere gemiddelde kosten voor ambulante jeugdhulp per cliënt. Ondanks deze ontwikkelingen is in 2022 een afvlakking zichtbaar van de jaarlijkse stijging van kosten en aantal cliënten, tevens zijn de gemiddelde kosten per cliënt afgenomen. Na ambulante jeugdhulp is verblijf de soort zorg met hoge kosten. De gemiddelde kosten van een cliënt met jeugdhulp met verblijf zijn relatief hoog. De kosten voor verblijf bedraagt in 2022 circa 25% van de totale kosten, terwijl het maar om circa 5% van de cliënten gaat. We zien in 2022 een daling van het aantal cliënten in verblijf en daarom ook een daling van de kosten. Deze daling wordt mede veroorzaakt door het vernieuwde woonplaatsbeginsel.

In- en uitstroom jeugd

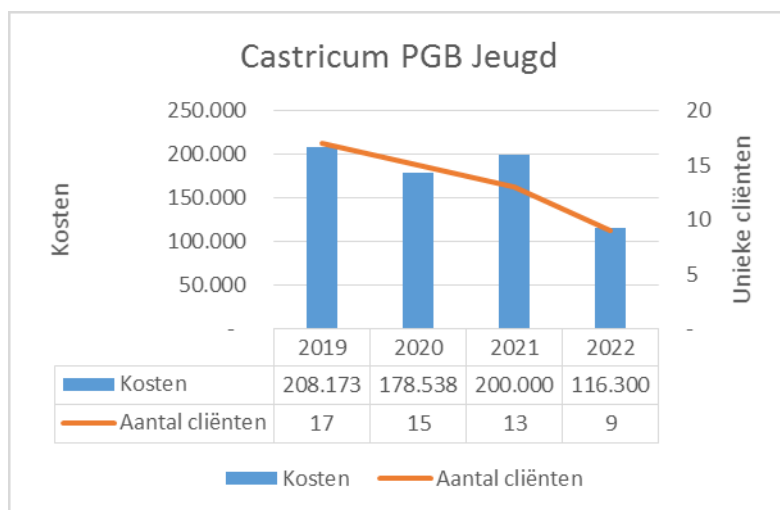
In onderstaand overzicht is per jaar de in- en uitstroom van unieke cliënten weergegeven. Het doel van de beheersmaatregelen is om daar waar het kan de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen. De effecten hiervan zijn zichtbaar in de in- en uitstroomcijfers. De instroom is t/m het jaar 2021 groter dan de uitstroom. Het verschil tussen in- en uitstroom wordt wel kleiner. We laten hier voorzichtigheidshalve nog niet de uitstroomcijfers 2022 zien. Om

administratieve redenen geeft het beeld van de uitstroom nog niet de juiste aantallen weer. Onze verwachting is dat de uitstroom in 2022 voor het eerst mogelijk zelfs hoger is dan de instroom.

PGB Jeugd

In 2019-2021 kiezen jaarlijks gemiddeld 15 inwoners ervoor om met een persoonsgebonden budget (pgb) zelf jeugdhulp in te kopen, in 2022 zijn dat er nog maar 9. Pgb komt alleen voor in de percelen Ambulant en Verblijf. Dit is omdat de jeugdige op vrijwillige basis jeugdhulp ontvangt en hierbij zelf gekeken kan worden welke zorg van welke aanbieder daarbij passend is. In 2022 maakt slechts 1% van het totaal aantal cliënten jeugd hier gebruik van, de hierbij behorende kosten bedragen circa 2% van de totale kosten. Het aantal jeugdigen met een pgb neemt af, dit is mede tot stand gekomen door het toepassen van de beheersmaatregel toetsen op eigen kracht en gebruikelijke zorg.

De weergegeven kosten 2022 betreffen de daadwerkelijke kosten op basis van de eindafrekening 2022 pgb's ontvangen op 16 juni 2023. Deze wijken licht af van de opgenomen inschatting bij de jaarrekening (zoals zichtbaar in de eerste grafiek begroting versus realisatie). De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert voor alle gemeenten de uitbetaling van pgb's uit.

Bijlage 2. Nadere onderbouwing kosten- en cliëntontwikkeling - Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Gemeenten dragen er aan bij dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. De gemeente geeft ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Officieel heet deze wet Wmo 2015. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. In een onderzoek stelt de gemeente vast wat een inwoner nodig heeft. Voor een aantal voorzieningen geldt een eigen bijdrage.

De gemeente Castricum verstrekt de volgende maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo:

- Wmo Begeleiding (begeleiding, dagbesteding en respijtzorg);
- Huishoudelijke ondersteuning;
- Hulpmiddelen; woningaanpassingen, hulpmiddelen in huis, rolstoelen en individuele vervoersvoorzieningen;
- Regiotaxi (voor mensen die slecht ter been zijn en niet met het openbaar vervoer kunnen reizen)
- Beschermd wonen wordt uitgevoerd door centrumgemeente Alkmaar. In de op- en afschaling van en naar begeleiding werken we nauw samen op Beschermd wonen Thuis.

Hierna gaan we per onderdeel in op de kosten- en cliëntontwikkeling van de afgelopen jaren.

Wmo begeleiding

Wmo begeleiding is onder te verdelen in drie categorieën:

- Zinnvolle daginvulling (dagbesteding op locatie)
- Zelfstandig en veilig wonen (individuele begeleiding thuis)
- Ondersteunend netwerk (respijtzorg; tijdelijke ondersteuning om mantelzorger(s) te ontlasten)

In onderstaand overzicht is de kosten- en cliëntontwikkeling weergegeven van Wmo begeleiding vanaf 2019 t/m 2022. We zien ondanks de jaarlijkse prijsstijging de kosten in 2022 met slechts 2% toenemen. Het aantal cliënten is niet gestegen. Dit is tevens het resultaat van de inzet van beheersmaatregelen; de inzet van het cluster preventie binnen het sociaal team (gestart in juli 2022); het aantal meldingen is toegenomen, toch is het aantal unieke cliënten gelijk gebleven en door het toetsen op scherper indiceren in 2022. Onderstaand overzicht geeft inzicht in de werkelijke kosten, aantallen en gemiddelde kosten per cliënt van de begeleiding in Castricum.

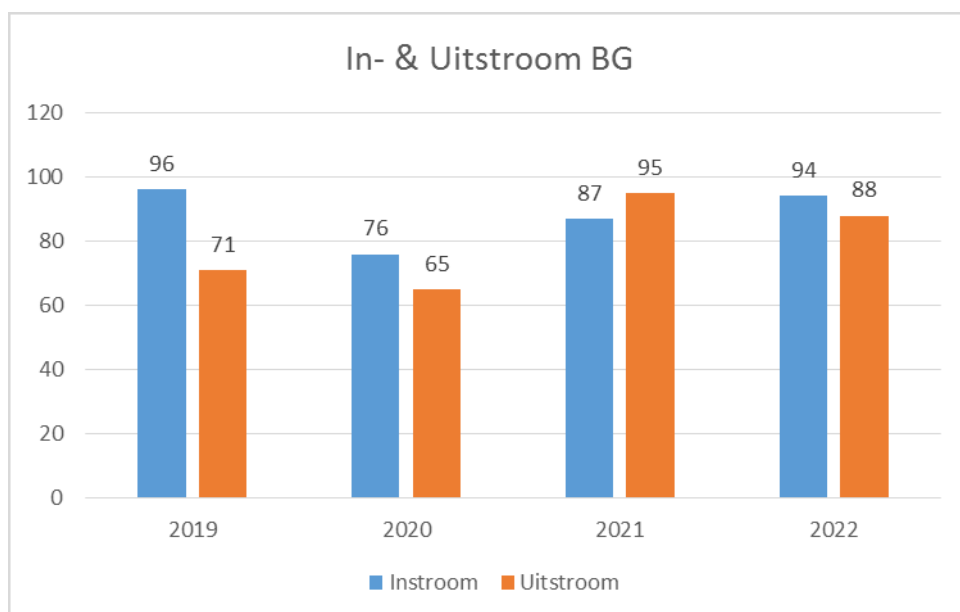
Wmo Begeleiding - Castricum	2019	2020	2021	2022 jrk
Werkelijke kosten	€ 1.416.000	€ 1.198.000	€ 1.475.000	€ 1.500.000
Vershil t.o.v. voorgaand jaar		-15%	23%	2%
Uniek aantal cliënten	281	287	309	308
Vershil t.o.v. voorgaand jaar		2%	8%	0%
Gemiddelde kosten per cliënt	€ 5.000	€ 4.200	€ 4.800	€ 4.900
Vershil t.o.v. voorgaand jaar		-17%	14%	2%

In bovenstaand overzicht zijn de kosten opgenomen van de zorg in natura zoals verwerkt in de jaarrekening 2022 voorzien van een reservering met nog te verwachte kosten over 2022. De waarde van de werkelijke declaraties t/m heden over 2022 ligt momenteel nog iets lager (circa € 24.000), er zijn een paar uitzonderingssituaties waardoor de afrekening met een enkele aanbieder nog niet geheel afgerond is. Als blijkt dat de bij de jaarrekening ingeschatte reservering te hoog of te laag is, dan heeft dit effect op boekjaar 2023, wij zullen dit meenemen bij de presentatie over de eerste halfjaarcijfers 2023. In de overzichten hierna gaan wij uit van de werkelijke declaraties t/m heden betrekking hebbend op 2022.

Zie in onderstaande tabel de procentuele verhouding van het aantal cliënten per leeftijdscategorie. Interessant om te weten is dat niet alleen ouderen gebruik maken van Wmo begeleiding; 49% van de cliënten is 60 jaar of jonger.

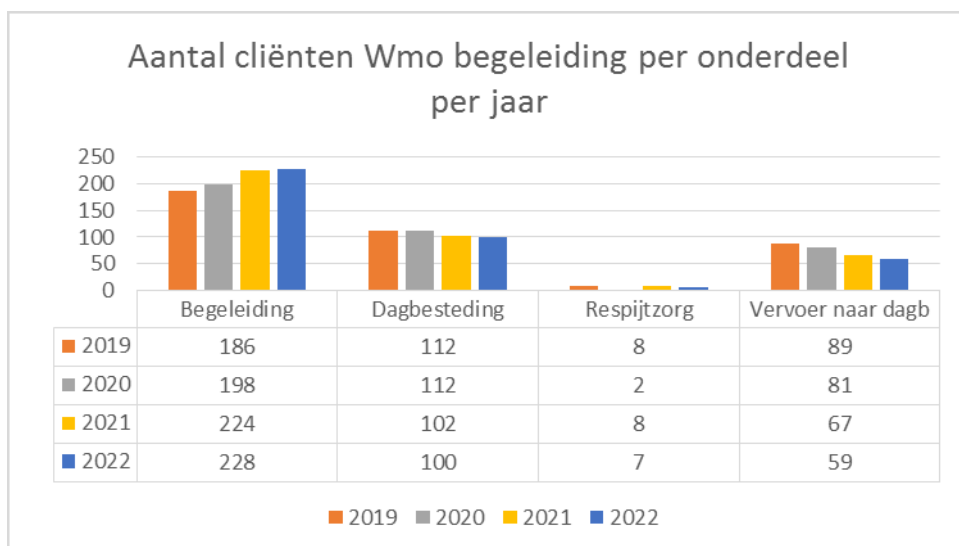
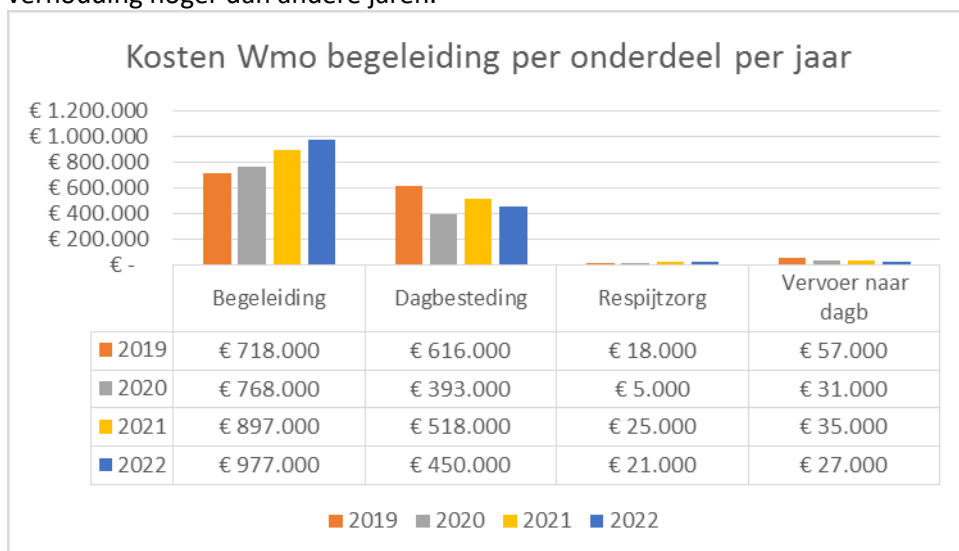
Verhouding aantal cliënten per leeftijdscategorie		
leeftijdscategorie	% aantal cliënten	% cumulatief
<26	12%	12%
26-40	3%	15%
41-50	18%	33%
51-60	15%	49%
61-70	14%	63%
71-80	11%	74%
81-90	13%	87%
>90	13%	100%

Hieronder worden de in- en uitstroomcijfers weergegeven. In 2019 was het verschil nog groot tussen in- en uitstroom, dat wil zeggen veel meer instroom dan uitstroom. Het jaar daarna neemt het verschil af en in 2021 is de uitstroom zelfs groter dan de instroom. In 2022 neemt de instroom licht toe en de uitstroom ligt iets lager. De instroom is beperkt gebleven ondanks de demografische ontwikkeling van een steeds ouder wordende bevolking, waarbij je zou verwachten dat de groep ouderen met begeleiding of dagbesteding zou toenemen.

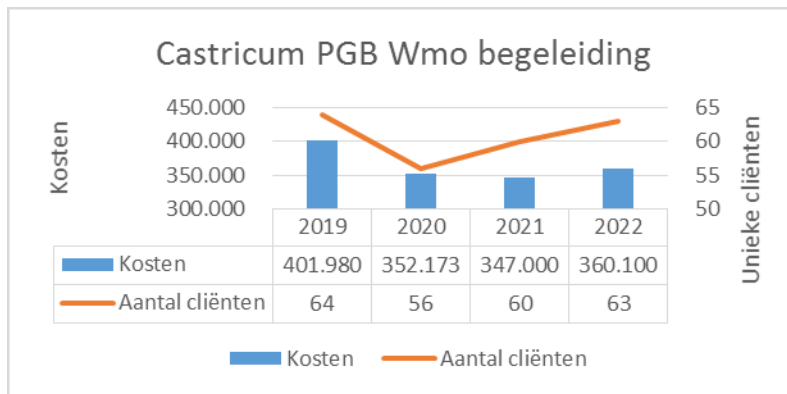
Op totaalniveau geeft de kosten- en cliëntontwikkeling een stabiel beeld weer voor 2021 en 2022. Per soort zorg is zichtbaar dat de kosten van begeleiding zijn toegenomen en de kosten van dagbesteding zijn afgenomen. De kosten van dagbesteding zijn vanaf 2020 gedaald door de nieuwe inkoop met een wijziging in de bekostigingssystematiek van resultaatfinanciering (gebaseerd op gemiddelde inzet) naar afrekening op werkelijke inzet, daarnaast werd vanwege corona ook minder gebruik gemaakt van de dagbesteding. Het aantal cliënten met dagbesteding neemt door de jaren heen licht af. Zoals reeds benoemd nemen de kosten van begeleiding jaarlijks toe, mede vanwege prijsindexatie, tevens is een jaarlijkse stijging van het aantal cliënten zichtbaar. In 2022 is het aantal

cliënten minder sterk gestegen dan de jaren ervoor. De gemiddelde kosten per cliënt zijn naar verhouding hoger dan andere jaren.

PGB Wmo begeleiding

In plaats van toekenning van een maatwerkvoorziening aan een inwoner kan een consulent van het sociaal team na beoordeling van de hulpvraag onder voorwaarden ook een persoonsgebonden budget (pgb) toekennen voor Wmo begeleiding. Met een pgb kan de cliënt de ondersteuning zelf kiezen en inhuren. Het geld komt niet op de eigen rekening. De Sociale Verzekeringsbank zorgt voor de betaling. In 2022 maakt ongeveer 17% van het totaal aantal cliënten wmo begeleiding hier gebruik van, de hierbij behorende kosten bedragen circa 19% van de totale kosten. In 2020 zijn zowel de kosten als het aantal cliënten afgenomen, daarna zijn het aantal cliënten weer vrijwel gelijk aan het niveau van 2019, de kosten zijn wel gedaald ten opzichte van 2019.

De weergegeven kosten 2022 betreffen de daadwerkelijke kosten op basis van de eindafrekening 2022 pgb's ontvangen op 16 juni 2023. Deze wijken licht af van de opgenomen inschatting bij de jaarrekening (zoals zichtbaar in de eerste grafiek begroting versus realisatie). De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert voor alle gemeenten de uitbetaling van pgb's uit.

Wmo huishoudelijke ondersteuning

Tot 1 maart 2022 bestonden twee vormen van huishoudelijke ondersteuning in de gemeente:

1. Algemene Voorziening Schoonmaakondersteuning (SO) – voor eenvoudige huishoudelijke ondersteuning, werd toegekend op basis van een lichte toets, zonder keukentafelgesprek of afgeven beschikking
2. Maatwerkvoorziening Hulp bij Huishouden (HBH) – bedoeld voor complexere huishoudelijke ondersteuning

De kosten voor huishoudelijke ondersteuning zijn t/m 2021 significant gestegen. Naast demografische ontwikkelingen, komt dit ook door toepassing van de AMvB reële prijs Wmo vanaf 2019 en de invoering van het abonnementstarief in plaats van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De invoering van het abonnementstarief is gestart in 2019 voor de maatwerkvoorziening en vanaf 2020 ook geldend voor de algemene voorziening, waardoor het eigen aandeel door de cliënt van € 12,37 euro per uur is komen te vervallen voor de schoonmaakondersteuning en nu in rekening wordt gebracht bij de gemeente. Zie in onderstaande overzichten de kosten- en cliëntontwikkeling per jaar. Deze enorme stijging heeft gevraagd om een herinrichting van deze voorziening, zowel beleidsmatig als inkoop technisch. Op de cliënten met schoonmaakondersteuning had de gemeente geen zicht omdat de regie bij de zorgaanbieder lag. Dit terwijl het tarief vrijwel gelijk lag aan het tarief voor een maatwerkvoorziening en de inwoner geen keuzevrijheid van zorgaanbieder had. Daarom is vanaf 1 maart 2022 de algemene voorziening afgeschaft en wordt de huishoudelijke ondersteuning volledig verstrekt via een maatwerkvoorziening, hiermee is de regie belegd bij de gemeente en daarmee de sturing op kosten. Dit vraagt uiteraard om meer inzet van het sociaal team.

Ook is sinds mei 2021 de nieuwe rol van contractmanager vervuld, vanuit welke de relatie met de aanbieders beter wordt onderhouden, er sneller wordt bijgestuurd op behaalde resultaten en beter en sneller kan wordt ingegrepen bij prestatieproblemen.

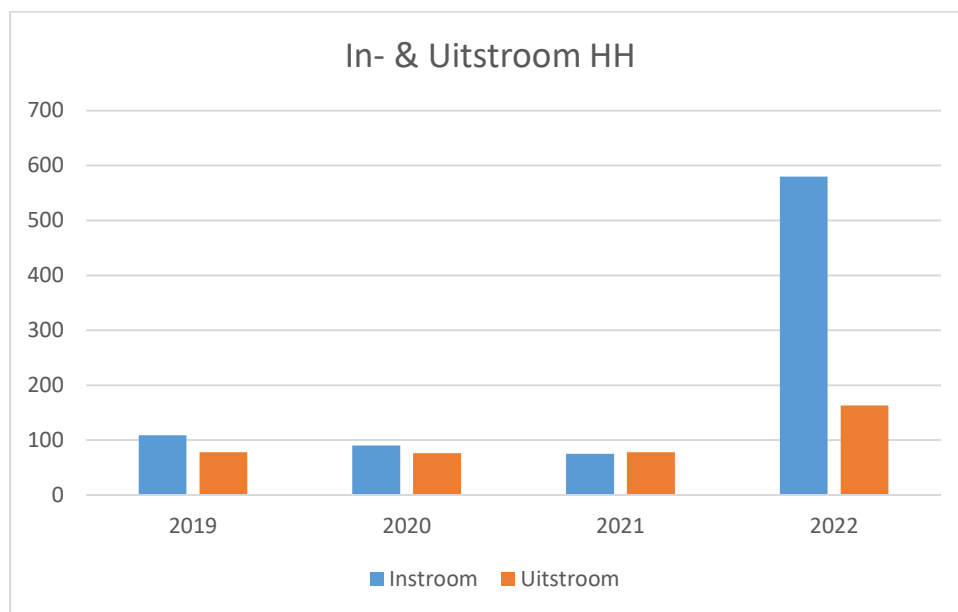
Hierna worden eerst de kosten afzonderlijk van de schoonmaakondersteuning en de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden weergegeven voor de jaren 2019 t/m 2021. In een apart overzicht zijn de kosten weergegeven van de totale huishoudelijke ondersteuning vanaf 2022 met vergelijking 2021, waarbij voor dat jaar de schoonmaakondersteuning en maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden bij elkaar zijn opgeteld.

Schoonmaak Ondersteuning - Castricum	2019	2020	2021
Werkelijke kosten	€ 464.000	€ 893.000	€ 1.099.000
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	93%	92%	23%
Gemiddeld aantal cliënten p/mnd	264	324	401
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	29%	23%	24%
Gemiddelde kosten per cliënt	€ 1.757	€ 2.756	€ 2.798
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	50%	57%	2%
Maatwerkvoorziening Hulp bij Huishouden ZIN	2019	2020	2021
Werkelijke kosten	€ 898.000	€ 1.012.000	€ 1.034.000
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	17%	13%	2%
Aantal cliënten	323	335	334
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	24%	4%	0%
Gemiddelde kosten per cliënt	€ 2.800	€ 3.000	€ 3.100
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	-6%	9%	3%

Tussen 2021 en 2022 neemt het aantal cliënten toe. Hier is rekening mee gehouden in de begroting. In de begroting zijn diverse ontwikkelingen verwerkt; waaronder demografie, historie, het Wmo-voorspelmodel van de VNG en het verwacht effect van de beheersmaatregelen. De totale kosten zijn echter wel gedaald. De gemiddelde kosten per cliënt zijn gedaald, ondanks de prijsindexatie. Dit betekent dat cliënten gemiddeld korter in zorg waren of minder uren toegekend hebben gekregen. Echter moet wel een voorbehoud gemaakt worden bij het aantal cliënten 2021 schoonmaakondersteuning, dit zijn ontvangen cijfers vanuit de zorgaanbieder, deze cijfers kunnen niet gevalideerd worden. Sinds 1 maart 2022 vallen alle cliënten weer onder de maatwerkvoorziening en worden daarmee ook geregistreerd in ons eigen systeem. Daarnaast kan het aantal cliënten nog toenemen aangezien eind 2022 nog cliënten op de wachtlijst stonden, die er in 2023 bij komen.

Maatwerkvoorziening Hulp bij Huishouden ZIN	SO+HH 2021	2022
Werkelijke kosten	€ 2.133.000	€ 2.086.000
Vershil t.o.v. voorgaand jaar		-2%
Gemiddeld aantal cliënten per maand	655	687
Vershil t.o.v. voorgaand jaar		5%
Gemiddelde kosten per cliënt per maand	€ 3.300	€ 3.000
Vershil t.o.v. voorgaand jaar		-7%

Het overzicht hierna geeft het verloop weer van de in- en uitstroom per jaar van alleen de maatwerkvoorziening, dus exclusief de schoonmaakondersteuning. Hier is in 2022 een enorme instroom, die te verklaren is door de instroom van cliënten vanuit de per 1 maart 2022 afgeschafte schoonmaakondersteuning. In februari 2022 zijn er 264 unieke cliënten, in de maand maart is dit aantal 700, per saldo een toename van 436 unieke cliënten.

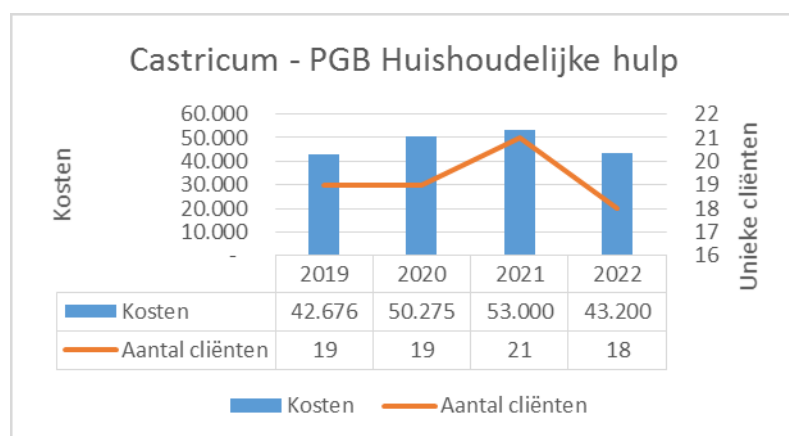

Onderstaand overzicht geeft de leeftijden weer in 2022 van de cliënten met huishoudelijke ondersteuning. 50% van de cliënten is 70 jaar of jonger. De meeste cliënten (49%) hebben een leeftijd van 81 jaar of ouder. Gevolgd door cliënten met een leeftijd van 71 tot 80 jaar (26%). Per saldo is 14% jonger dan 60 jaar.

Verhouding aantal cliënten per leeftijdscategorie		
leeftijds-categorie	% aantal cliënten	% cumulatief
<26	0%	0%
26-40	2%	3%
41-50	5%	7%
51-60	7%	14%
61-70	10%	24%
71-80	26%	50%
81-90	40%	91%
>90	9%	100%

PGB Huishoudelijke ondersteuning

In plaats van toekenning van een maatwerkvoorziening aan een inwoner kan een consulent van het sociaal team onder voorwaarden ook een persoonsgebonden budget (pgb) voor huishoudelijke ondersteuning toekennen, indien de inwoner deze ondersteuning zelf wil inkopen. Hier wordt maar beperkt gebruik van gemaakt, gemiddeld gaat het de afgelopen 3 jaar om circa 20 cliënten per jaar met gemiddeld € 50.000 totale kosten per jaar (betreft slechts 2% van de totale kosten zorg in natura plus pgb). In 2022 is sprake van een daling van het aantal cliënten dat gebruik maakt van een pgb en daarmee ook een daling in de kosten.

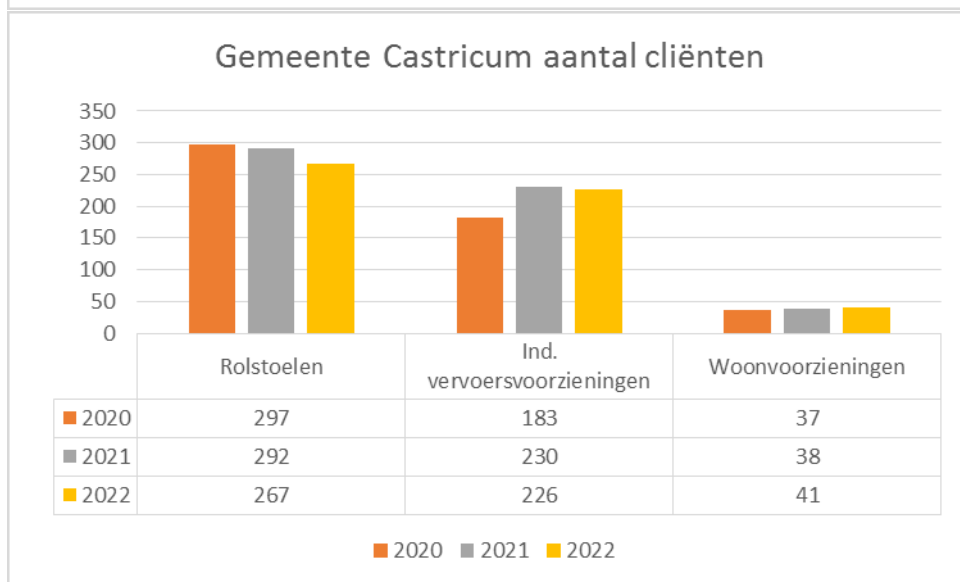
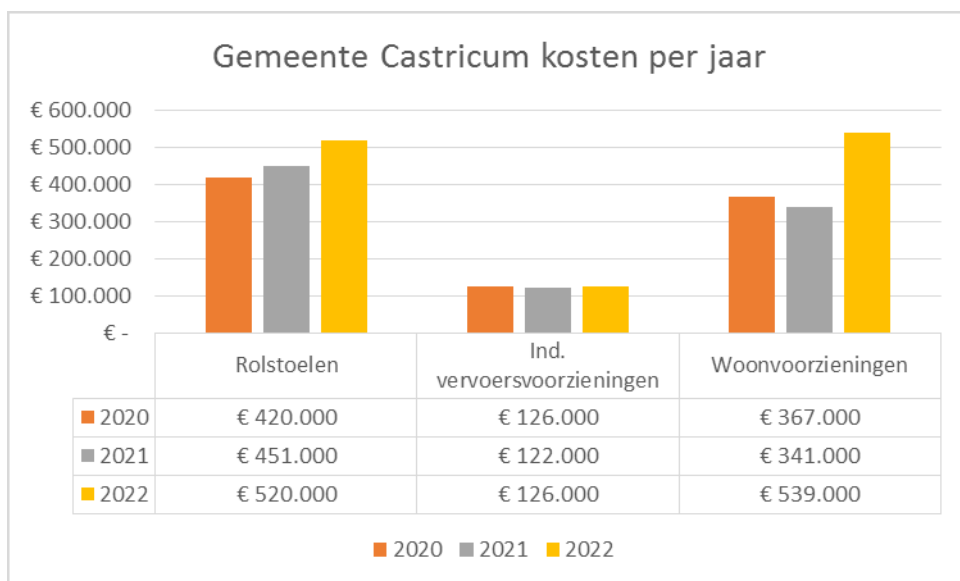
De weergegeven kosten 2022 betreffen de daadwerkelijke kosten op basis van de eindafrekening 2022 pgb's ontvangen op 16 juni 2023. Deze wijken licht af van de opgenomen inschatting bij de jaarrekening (zoals zichtbaar in de eerste grafiek begroting versus realisatie). De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert voor alle gemeenten de uitbetaling van pgb's uit.

Wmo hulpmiddelen

Binnen de hulpmiddelen kan onderscheid gemaakt worden tussen:

- Rolstoelen
- Individuele vervoersvoorzieningen (scootmobielen, aangepaste fietsen)
- Woonvoorzieningen (hulpmiddelen in huis, woningaanpassingen, trapliften)

In de overzichten hierna worden de jaarlijkse kosten en het aantal cliënten weergegeven van deze drie onderdelen. De kosten van de rolstoelen nemen toe, terwijl het aantal cliënten afneemt. Dit wordt veroorzaakt door hogere prijzen op basis van een nieuw afgesloten contract geldend vanaf 2020, waarbij huurovereenkomsten met eerdere aanbieders actief blijven totdat de beschikking afloopt of het hulpmiddel vervangen moet worden. De prijzen van hulpmiddelen zijn gestegen in het nieuwe contract, met name aangezien een goede dienstverlening en onderhoudsservice ook een belangrijke voorwaarde was, naast het leveren en inpassen van een hulpmiddel. Hier is rekening mee gehouden in de begroting. Tevens zijn de prijzen gestegen, omdat materialen duurder en schaarser zijn geworden sinds Corona en de oorlog in Oekraïne. Er zijn meer cliënten gebruik gaan maken van een individuele vervoersvoorzieningen, de kosten zijn niet mee gestegen. Kosten hierin kunnen ook variëren; in sommige gevallen wordt echt maatwerk geleverd door een duurdere individuele vervoersvoorziening toe te kennen. Door vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen nemen de kosten en het gebruik van woningaanpassingen toe. In 2022 zijn een aantal dure woningaanpassingen verstrekt.

Onderstaand overzicht geeft de leeftijden weer in 2022 van de cliënten die gebruik hebben gemaakt van hulpmiddelen. 40% van de cliënten is ouder dan 80 jaar. Daarnaast is 14% van de cliënten jonger 50 jaar of jonger.

Verhouding aantal cliënten per leeftijdscategorie		
leeftijds-categorie	% aantal cliënten	% cumulatief
<26	8%	8%
26-40	4%	12%
41-50	3%	14%
51-60	9%	24%
61-70	13%	37%
71-80	23%	60%
81-90	31%	91%
>90	9%	100%

Wmo regio taxi

In het geval een inwoner zelf niet meer zelfstandig kan reizen met fiets, bus of trein en geen sociaal netwerk heeft om vervoer zelf te organiseren, kan het sociaal team een taxipas verstrekken aan een inwoner. Voor de regiotaxi betalen cliënten een eigen bijdrage aan de chauffeur in de vorm van zogenaamd opstapgeld en een kilometervergoeding (deze eigen bijdrage is gelijk aan het tarief openbaar vervoer).

Per 1 april 2021 is de overeenkomst ingegaan met een nieuwe vervoerder voor het Wmo-vervoer (Munckhof). In de aanbesteding is een maximum aantal zones op jaarbasis afgesproken waarvan inwoners gebruik kunnen maken, om te voorkomen dat er onbeperkt gebruik van vervoer wordt gemaakt, met de verwachting dat kosten hierdoor lager uitvallen. Uiteraard wordt hierin maatwerk geboden wanneer dit voor de inwoner noodzakelijk is. In het hierna weergegeven overzicht zijn de kosten per jaar zichtbaar vanaf 2019. We zien in 2020 een enorme kostendaling veroorzaakt door een afname van het aantal ritten en kilometers vanwege de coronapandemie. In 2021 zijn de kosten nauwelijks gestegen, in 2022 nemen de ritten en het aantal verreden kilometers weer toe. We zien in 2022 dat er nog steeds minder ritten worden gereden dan de periode van voor corona. Mogelijk zijn mensen nog steeds voorzichtig of hebben zij alternatieve manieren gevonden om zich te laten vervoeren. Deze constatering is ook landelijk waargenomen.

	2019	2020	2021	2022
Kosten regiotaxi excl coronacompensatie	460.000	283.000	295.000	325.000
Vershil t.o.v. voorgaand jaar	8%	-38%	4%	10%

Wmo eigen bijdrage

Voorafgaand aan 1 januari 2019 betaalden cliënten een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De eigen bijdrage wordt geïnd door het CAK. Het CAK berekent en int de eigen bijdrage voor zorg vanuit de Wmo voor alle gemeenten; de geïnde bijdragen worden doorbetaald aan de betreffende gemeente.

Vanaf 1 januari 2019 is voor alle Wmo maatwerkvoorzieningen het abonnementstarief Wmo van toepassing (loopt ook via CAK). Uitzondering hierop zijn rolstoelvoorzieningen en Wmo-vervoer (regiotaxi). De maximale eigen bijdrage is vastgesteld op € 19,00 per maand per huishouden, ongeacht het aantal voorzieningen dat men afneemt. Gezinnen zijn wettelijk uitgezonderd van het betalen van een eigen bijdrage. Minima zijn door de gemeente uitgezonderd en betalen ook geen eigen bijdrage. Voor de regiotaxi betalen cliënten een eigen bijdrage aan de chauffeur in de vorm van zogenaamd opstapgeld en een kilometervergoeding.

In onderstaand overzicht worden de inkomsten weergegeven van de eigen bijdragen/abonnementstarief van de afgelopen jaren. We zien in 2019 het effect van de invoering van het abonnementstarief, de inkomsten zijn namelijk flink afgenomen. In 2020 lijkt er een behoorlijke daling te zijn van de opbrengsten en in 2021 een stijging, vermoedelijk is een deel van de inkomsten van 2020 verantwoord in 2021.

	2018	2019	2020	2021	2022
Eigen bijdrage	€ -229.000	€ -115.000	€ -43.000	€ -140.000	€ -102.000
Verskil t.o.v. voorgaand jaar		-50%	-63%	226%	-27%

Per 1-1-2024 vindt indexering van het abonnementstarief plaats. Verwacht wordt dat de hoogte van de indexering bekend gemaakt wordt in Q4 2023. Tevens is onlangs bekend geworden dat met ingang van 1 januari 2026 de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor alle Wmo-voorzieningen weer wordt ingevoerd. Hiervoor volgt een nieuw wetsvoorstel.